

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/27/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211218389
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2211218389.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, P. XXXX/X, Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpená advokátskou spoločnosťou: HKP Legal s.r.o., Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 4.276,93 eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 11C 170/2011-71 zo dňa 18. septembra 2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov vedľajšieho účastníka na strane odporkyne m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov titulom právneho zastúpenia vo výške 380,83 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, na účet advokáta vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania titulom právneho zastúpenia vo výške 99,79 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, na účet advokáta vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

odôvodnenie:

Uznesením napadnutým odvolaním prvostupňový súd konanie zastavil, odporcovi ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi cestou Daňového úradu pobočka Bratislava V. vrátil súdny poplatok za návrh krátený o 6,63 eur vo výške 249,87 eur.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 96 ods. 1, 146 ods. 2 veta prvá, 150 ods. 1 O.s.p, § 11 ods. 3 a 9 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov odôvodnil tým, že vzhľadom k späťvzatiu návrhu, ku ktorému došlo pred prvým pojednávaním, súhlas odporcu ani vedľajšieho účastníka so späťvzatím nebol potrebný, preto súd konanie zastavil. O náhrade trov konania voči odporcovi rozhodol súd v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p, keďže mu však žiadne trovy nevznikli, nebolo čo mu priznať. O náhrade trov konania voči vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu rozhodol súd v zmysle § 150 ods. 1 O. s. p., kedy si osvojil argumentáciu Krajského súdu Banská Bystrica vo veci sp. zn. 13Co/105/2012 nasledovne: „Ak bol potom v súdnej veci vedľajší účastník na strane odporcu zastúpený advokátom, nemožno mať za to, že právnenému zástupcovi vznikol nárok na náhradu trov potrebných na účelne uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť trov nemôže bez ďalšieho vyplývať len z toho, že návrh bol zamietnutý“. Ďalej si osvojil argumentáciu Krajského súdu Bratislava vo veci sp. zn. 5Co/26/2012 nasledovne: „Úvaha navrhovateľa (pozn.: Občianske združenie pôsobiace na ochranu spotrebiteľa), že vzhľadom na cieľ - ochrana spotrebiteľa, ktorý sleduje, má mať nárok na automatické ustanovenia zástupcov z radov advokátov, je však celkom milná, nakoľko musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach“. Ďalej si osvojil argumentáciu Okresného

súdu Bratislava II. vo veci sp. zn. 13C/14/2012 nasledovne: „Advokát zrejme považoval za potrebné oznámiť vstup združenia do tohto konania, o predmete ktorého nemal žiadnu vedomosť a zároveň oznámil, že si uplatňuje trovy konania (súdu nie je známe, či združenie malo vedomosť o tom, že do konania vstupuje)...z uvedených skutočností vyplýva pre súd záver, že ani úkon prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, nie je úkonom v tomto konaní preukázaným (keďže je zrejme, že advokát nemal vedomosť o predmete sporu), a trovy, ktoré si advokát za tento úkon uplatnil, nie sú trovami účelne vynaloženými. Súd taktiež poukazuje nato, že právny zástupca združenia takýmto spôsobom, teda oznámením o vstupe združenia do konania, žiadosťou o zaslanie žaloby a návrhom na priznanie trov konania, čo súd hodnotí ako neobvyklé, vstupuje do množstva konaní, o čom má súd vedomosť z jeho rozhodovacej činnosti“. Vychádzajúc z tejto právnej argumentácie za aplikácie ust. § 150 ods. 1 O. s. p. súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. V súvislosti s podaním návrhu vznikla navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 256,50 eur, ktorú si splnil. Súd rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku v zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. a v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 71/1992 Zb., ak sa má vrátiť poplatok, súd zašle odpis právoplatného rozhodnutia o jeho vrátení daňovému úradu príslušnému podľa trvalého pobytu (sídla) poplatníka, ktorý poplatok vráti.

Proti tomuto rozhodnutiu výslovne proti výroku o nepriznaní náhrady trov konania podal odvolanie vedľajší účastník na strane odporkyne, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania resp., aby odvolací súd zrušil rozhodnutie v napadnutej časti a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vedľajší účastník uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. V prípade potvrdenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, ak sa odvolací súd stotožní s názorom prvého stupňa, žiada aby odvolací súd podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor európskych spoločenských (Súdny dvor európskej Únie) o rozhodnutie o práve Spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenia - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Nesprávne právne posúdenie spočíva v nesprávnej aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p. ktorá vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad (uznesenie NS SR spis. zn. 2MCdo 17/2009, 3MCdo 5/2006). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje také dôvody, pre ktoré by sa mohla aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. byť dôvodná a správna, jedná sa o svojvôľu súdu, ktorá nie je prípustná. Ak súd chcel aplikovať svoje argumenty na všetky konania, nemohol by pre prípad plného úspechu v konaní navrhovateľa, priznať mu náhradu trov konania, pretože navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a samotný navrhovateľ je v konaniach zastúpený advokátom, na základe čoho si navrhovateľ uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia. Argumentáciu súdu považuje odvolateľ za svojvoľnú a tendenčnú. V tomto konaní neexistuje dôvod pre aplikáciu § 150 O.s.p. Zo späťvzatia návrhu na začatie konania nevyplýva z akého dôvodu vzal navrhovateľ návrh späť, podstatný pre právne posúdenie veci je, že nárok uplatnený navrhovateľom nebol uplatňovaný dôvodne, resp. bol premlčaný podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd mal preto o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Tým, že navrhovateľ zoberal žalobu v celom rozsahu späť zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy konania z titulu právneho zastúpenia právnym zástupcom podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Odporkyňa bola v konaní úspešná vďaka úkonom vedľajšieho účastníka, za ktoré vedľajšiemu účastníkovi nebola napadnutým uznesením priznaná náhrada trov konania. Súd mal v odôvodnení rozhodnutia podrobnejšie uviesť dôvody prečo náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznal. Odvolateľ poukázal na nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa. Odvolateľ citoval § 93 ods. 2, ods. 3, ods. 4 O.s.p., § 3 ods. 4, ods. 5, § 25 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa. Vedľajší účastník je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľom. Prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom. Výklad, ktorý by sa z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil a možnosť dať sa právne zastúpiť je odporujúci zákonnej sfére a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnenosť záujmu spotrebiteľov. Poukázal na to, že navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, navrhovateľ je zastúpený advokátom, na základe čoho si uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia a súdy mu túto náhradu priznávajú a pritom vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi je

takýto postup namietaný. Pokiaľ teda navrhovateľ sa dal zastúpiť advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu žiada náhradu trov právneho zastúpenia, musí byť totožné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník. Námiетка premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu, námiетка premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných predpisov, bez právneho posúdenia veci a bez uplatnenia námiетки premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť najmä zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebitelia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky. Prvostupňový súd svojim postupom a nepriznaním náhrady poprel rovnosť podmienok v konkrétnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka, odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. Tvrdenia vedľajšieho účastníka sú podopreté aj rozhodnutiami Krajského súdu v Prešove, Banskej Bystrici ako aj Krajského súdu v Trenčíne, odvolateľ podrobne uviedol odkázal na viaceré konkrétne rozhodnutia súdov. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom jasne deklaruje rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09. Náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zo strany navrhovateľa považuje odvolateľ za spravodlivú, nakoľko mu bránením práv spotrebiteľovi vznikli náklady a jednak ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov.

Odporkyňa a navrhovateľ odvolací návrh nepodali.

K doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril navrhovateľ a navrhol napadnutý výrok o trovách konania potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 99,79 eur. Navrhovateľ zastáva názor, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnú pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, samotné združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, má pritom možnosť využívať aj podporu ministerstva. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/26/2012 a sp.zn. 3Cob/259/2011, právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je potrebné posúdiť ako neúčelné a nadbytočné. Zároveň poukázal tiež na dôvodovú správu k zákonu č. 384/2008 Z.z. Združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, jeho paušálnym vstupom do konania sa iba zbytočne navyšujú trovy konania. Navrhovateľ odkázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/141/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/91/2012 a sp. Zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/35/2012 a sp.zn. 13Co/40/2012. Ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré odkazuje odvolateľ, poukazujú na tú skutočnosť, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ, navrhovateľ zastáva názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - vedľajším účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods.1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné a preto je potrebné uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je odvolateľom napadnutá časť náhrady trov konania vedľajšieho účastníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal dňa 18.11.2011 na súd žalobu, ktorou žiadal, aby súd uložil odporkyňi zaplatiť navrhovateľovi sumu 4.276,93 eur s úrokom z omeškania 13 % ročne zo sumy 3.177,88 eur od 9.12.2006 do zaplataenia a náhradu trov konania. Spotrebiteľské združenie OSA vstúpilo do konania podaním doručeným súdu dňa 6.6.2012 ako vedľajší účastník na strane odporkyne, vyjadril sa k návrhu na začatie konania, uplatnil námietku premlčania a zároveň si uplatnil náhradu trov konania vo výške 546,18 eur za dva úkony právnej pomoci á 220,77 eur a režijný paušál á 7,63 eur za prevzatie

a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom a súčasne oznámil súdu, aby súd pojednával v ich neprítomnosti.

Navrhovateľ podaním doručeným súdu dňa 13.9.2012 zobral svoju žalobu v celom rozsahu späť, žiadal konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať, nakoľko navrhovateľ nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka na strane odporkyne, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Navrhovateľ spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom a nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Navrhovateľ sa vyjadril, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. Podporne poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp.zn. 25C/58/2012, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co/26/2012 a sp.zn. 3Cob/259/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/100/2012, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/36/2012 a sp.zn. 13Co/35/2012, Okresného súdu Bratislava II. sp.zn. 13C/14/2012, a iné.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody vhodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznaná náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Cit. ust. § 146 ods. 1 vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide teda o prípady kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Ust. ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje teda zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktorý je výnimkou), že zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Podmienky pre aplikáciu vety druhej cit. ust. § 146 ods. 2 O.s.p. v danom prípade splnené neboli, keďže k späťvzatiu návrhu nedošlo pre správanie odporcu.

S poukazom na vyššie uvedené, potom v danom prípade navrhovateľ späťvzatím podanej žaloby z čisto procesného hľadiska, ktoré je v danom prípade potrebné zohľadniť, zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. V dôsledku toho vznikla povinnosť navrhovateľovi nahradiť trovy konania odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane.

V danom prípade bolo potrebné zaoberať sa tiež otázkou prípadného naplnenia podmienok cit. ust. § 150 O.s.p. Predpokladom výnimočného použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiadúcej tvrdosti. Výnimočnosť prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale i v okolnostiach na strane účastníkov konania. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdení všetkých okolností konkrétnej veci. Týmito okolnosťami môžu byť dôvody osobné, majetkové a sociálne

pomery účastníkov konania, dôvody uplatnenia nároku na súde, či postup účastníka v konaní. Obyčajnú nesolventnosť účastníka konania bez ďalšieho, pritom nemožno považovať za dostatočný dôvod, k uplatneniu § 150 O.s.p. Pri posudzovaní výnimočnosti dôvodov hodných osobitného zreteľa, je potrebné prihliadnuť k pomerom oboch strán konania.

Posúdiac otázku náhrady trov konania v danej veci podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených kritérií, odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky v zmysle cit. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. pre to, aby bol navrhovateľ, ktorý procesne zavinil zastavenie konania, zaviazaný na náhradu trov, pričom neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo dôvodné vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať.

K argumentácii navrhovateľa, ktorú do svojho odôvodnenia prevzal aj prvostupňový súd a s ktorou sa odvolací súd nestotožňuje, je potrebné uviesť, vychádzajúc pritom aj z mnohých rozhodnutí odvolacích súdov, na ktoré vo svojom odvolaní poukázal vedľajší účastník, že nemožno akceptovať argumentáciu o neúčelne vynaložených trovách konania vedľajším účastníkom, pretože práve po vznesení námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka došlo k späťvzatiu návrhu. Navrhovateľ neuviedol žiaden dôvod späťvzatia návrhu, preto nemožno z ničoho vyvodiť, že by dôvodom späťvzatia bolo správanie odporkyne (napr. v prípade splnenia žalovanej povinnosti). Skutočnosť, že úkony, ktoré uskutočnil právny zástupca vedľajšieho účastníka, mohol uskutočniť vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. Rovnako ani samotná skutočnosť, že samotné združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo v konkrétnom konaní zastúpené právnym zástupcom. K neúčelnosti trov konania dochádza samotným podaním návrhu v prípade, ak bol následne navrhovateľom v celom rozsahu vzatý späť, a teda sám zastavenie konania zavinil. Ak sa účastník môže dať v konaní zastúpiť advokátom, potom je nezrozumiteľná námietka navrhovateľa, že ak sa vedľajší účastník dá zastúpiť, dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania, pretože v danom prípade nejde o navyšovanie trov, ale o vznik trov v dôsledku ústavného práva na zastupovanie. Z argumentácie navrhovateľa potom akoby vyplývalo, že navrhovateľ môže byť v konaní zastúpený, odporkyňa by nemala byť, resp. nie dostatočne kvalifikovane, pretože tak navrhovateľovi v prípade neúspechu zbytočne narastajú trovy. Je zrejme, že ide o neprijateľný záver v rozpore s Ústavou SR, ako aj O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejme, že vedľajší účastník na strane odporkyne vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy odporkyne, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta. Odvolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade nie je možné aplikovať ani ust. § 150 ods.2 O.s.p., nakoľko z dôvodovej správy ustanovenia § 150 ods.2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15.10.2008, vyplýva úmysel predkladateľa zákona vo veciach s nízkou hodnotou sporu pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ak tieto sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprimerané, a to obdobne ako je upravené v Nariadení EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, tzv. drobných sporoch. Ide však o konania, kde trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. vedľajší účastník má rovnaké procesné práva ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje. Preto to, čo sa vzťahuje na účastníka konania, platí, najmä z hľadiska náhrady trov konania aj pre vedľajšieho účastníka. Základnou otázkou na rozhodnutie o náhrade trov podľa zásady úspechu vyjadrenej predovšetkým v § 142 ods. 1 O.s.p. vo vzťahu ku trovám právneho zastúpenia advokátom v tejto veci je to, či takéto trovy so zreteľom na skutkovú a právnu zložitost' predmetu súdnej ochrany sú alebo nie sú účelne vynaložené trovy, ak sa súčasne vezme do úvahy aj to, že právne zastúpené advokátom je združenie podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Predpoklad na priznanie náhrady trov konania v posudzovanej veci spočívajúci v podmienke, že trovy musia byť účelne vynaložené, treba interpretovať v súlade s dvomi významnými právnymi normami: 1. podľa článku 47 ods. 2 ústavy, každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi..., 2. podľa § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi v združeniach a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že podľa ústavy každý má právo na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, za podmienok ustanovených zákonom. Žiadnym zákonom nie je vylúčené, aby toto základné právo na právnu pomoc uplatnilo aj združenie spotrebiteľov a preto toto právo môže uplatniť aj také združenie. Do obsahu tohto základného práva na právnu pomoc nesporne patrí aj zastúpenie účastníka konania (každého) advokátom. Obsah tohto základného práva však nepredpokladá, že spotrebiteľia, združení v nejakom združení, sú schopní uplatniť svoje základné právo na súdnu ochranu bez právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom len z dôvodu, že sú právnickou osobou, založenou a vzniknutou za špecifickým účelom ochrany spotrebiteľov. Takéto združenie môže byť podľa názoru odvolacieho súdu, vytvorené aj z osôb, ktoré nemajú žiadny predpoklad, aby sa dokázali právne účinným spôsobom brániť v konaní pred príslušným súdom (podľa názoru odvolacieho súdu ide o znalosť procesných predpisov, ktorú nemožno stotožniť so znalosťou hmotnoprávnej problematiky ochrany spotrebiteľa) a tak len zo zamerania na ochranu spotrebiteľa sa nemôže, podľa odvolacieho súdu, vyvodzovať, že také združenie je schopné zabezpečiť realizáciu základného práva na súdnu ochranu bez zastúpenia advokátom. Navyše, v zákone č. 250/2007 Z.z. sa združenie uvádza vo viacerých ustanoveniach (§ 1, 3, 4, 10, 14b, 19, 20, 25 a 26a). Ani jedno z týchto ustanovení a rovnako ani Občiansky súdny poriadok neukladá takému združeniu (porovnaj najmä § 25 citovaného zákona), aby vo veciach, v ktorých je účastníkom alebo vedľajším účastníkom v konaní pred súdmi konalo bez reálneho uplatnenia základného práva na právnu pomoc, ktoré patrí každému, vrátane právneho zastúpenia advokátom. V tejto spojitosti treba pripomenúť, že podľa článku 2 ods. 3 ústavy každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá. Združeniu podľa § 25 zák.č. 250/2007 Z.z. žiaden zákon nezakazuje byť zastúpený advokátom (podľa názoru odvolacieho súdu ani v hmotnoprávných vzťahoch) a tento záver musí byť základom pre posúdenie práva združenia, na náhradu trov konania vzniknutých trovami advokátskeho zastúpenia. Takýto výklad základného práva na právnu pomoc podľa článku 47 ods. 2 ústavy v spojení s § 3 ods. 4 zák.č. 250/2007 Z.z. je potrebné uplatniť v posudzovanom spore aj vo vzťahu k § 146 ods. 2 O.s.p., osobitne k náhrade trov konania vzniknutých právnu pomocou poskytnutou advokátom.

Vychádzajúc z takéhoto výkladu ústavy a zákona o ochrane spotrebiteľov odvolací súd je názoru, že súčasťou ochrany spotrebiteľa v konaní pred súdom je taký výklad § 142 ods. 1 O.s.p., resp. § 146 ods. 2 O.s.p., ktorý akceptuje, že združenie spotrebiteľov, ak uplatní základné právo na súdnu ochranu, zásadne má právo na náhradu trov konania, ktoré súvisia s právnu pomocou poskytovanou advokátom. Takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zastúpení advokátom boli zbytočné, respektíve neúčelné, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom. Za neúčelný úkon však nemožno bez ďalšieho považovať vstup vedľajšieho účastníka do konania, lebo po prvé, taký úkon Občiansky súdny poriadok upravuje a pripúšťa bez obmedzenia (jediným obmedzením je to, že konanie zatiaľ právoplatne neskončilo) a po druhé, ide o vstup do neprávoplatne skončeného konania, v ktorom sa nedá vopred vylúčiť, že vedľajší účastník so zreteľom na povahu súdnej ochrany a jej špecifický predmet, ktorým je ochrana spotrebiteľa vo všeobecnosti môže účinným spôsobom plniť svoju funkciu vedľajšieho účastníka. V tejto veci došlo k takému vstupu do konania, ktorý odvolací súd nepovažuje, so zreteľom na uvedené, za neúčelný procesný úkon, a

teda aj trovy tohto úkonu nie sú neúčelne vynaloženými trovami a odvolací súd ani iné neúčelné úkony právnej pomoci nezistil.

V zmysle ust. § 137 O.s.p. je súčasťou trov konania odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Pravidlá pre výpočet odmeny advokáta upravuje vyhláška MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej aj „vyhláška“). Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak. Podľa § 10 ods. 2 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania, ktoré spočívajú v trovách právneho zastúpenia v celkovej výške 380,83 eur, vychádzajúc z hodnoty sporu 4.276,93 eur odmena za jeden úkon predstavuje 151,05 eur, v prvostupňovom konaní právny zástupca vykonal dva úkony - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 5.6.2012, k tomu prislúchajúci režijný paušál vo výške 7,63 eur, spolu 2 x 151,05 eur, 2 x 7,63 Eur, t.j. 317,36 eur, k tomu 20% DPH vo výške 63,47- eur, spolu 380,83 eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky.

S poukazom na uvedené zdôvodnenie, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka s použitím § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal voči navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 380,83 eur.

V odvolacom konaní plne úspešnému vedľajšiemu účastníkovi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému navrhovateľovi. Trovy odvolacieho konania predstavujú sumu 99,79 eur ako odmenu za 1 polovičný (nemeritórny) úkon - odvolanie proti rozhodnutiu nie vo veci samej vo výške 75,52 eur (1/2 z 151,05 eur) + 7,63 eur režijný paušál + 20% DPH vo výške 16,63 eur, podľa § 11 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky. Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. bola náhrada trov konania priznaná na účet advokáta vedľajšieho účastníka na strane odporkyne.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.